

Kotimaisten kielten keskus
Kielenhuolto-osasto

VIITTOMAKIELEN LAUTAKUNNAN 50. KOKOUS

- Aika** maanantai 6.5.2013, klo 10.10–15.50
Paikka klo 10.10–12.00, Valkea talo, lounasravintolan kabinetti 1
klo 12.00–15.50, Valkea talo, 3 krs., Kuurojen Liiton suuri neuvotteluhuone A3.44
- Läsnä:**
jäsenet Tomas Uusimäki puheenjohtaja (klo 10.10–12.00, 1. § – alkuosa §:stä 5)
Ulla-Maija Haapanen puheenjohtaja (klo 12.00–15.50, loppuosa §:stä 5 – 9. §)
Oscar Lönnholm
Taina Petäjäinen
Juhana Salonen
Mikaela Tillander
- sihteeri** Karin Hoyer
vieraat Sanna Ala-Sippola Kuurojen Liitto ry (tehtävänä keskustelun videointi)
Florjan Rojba Albanian kuurojen liitto
Pia Taalas Kuurojen Liitto ry
- Poissa:** Janne Kankkonen
Päivi Mäntylä
Leena Savolainen (sihteeri)

1. § Kokouksen avaus.

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.10.

2. § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätäntävaltaiseksi.

3. § Lautakunnan edellisen kokouksen (11.3.2013) pöytäkirjojen tarkistaminen.

Lautakunnan edellisen kokouksen (11.3.2013) suomenkielinen ja ruotsinkielinen pöytäkirja tarkistettiin ja hyväksyttiin pienin muutoksin.

4. § Kokouksen esityslista.

Kokouksen esityslista hyväksyttiin muutoksitta.

5. § Kielellisen laadun arviointikriteeristö – kameralle viittominen ja yhteenvedoa Viittomakielinen viestintä -kurssilta.

Pia Taalas aloitti esittelemällä yhteenvedon seikoista, joita on hyvä huomioida kameralle viitottaessa. Hän nosti esiin erilaisia kielellisiä näkökulmia, kuten kuinka sormittaminen ja tilankäyttö parhaiten toimivat kaksiulotteisella videolla. On myös tärkeää, ettei viittojan tarvitse työskennellä yksin, vaan että hän saa videoinnin aikana palautetta tuotoksestaan toiselta henkilöltä.

Mikaela Tillander kertoi keskusteluista ja pohdinnoista, joita Kuurojen Kansanopiston järjestämällä Viittomakielinen viestintä -kurssilla on käyty. Eräs merkittävä viittomistapaan vaikuttava seikka on se, etteivät vastaanottajat ole kameralle viitottaessa paikalla. Aito yleisö antaa reaktioillaan palautetta viittojalle, mikä auttaa sopeuttamaan viittomista tilanteeseen sopivaksi. Näyttää siltä, että kameralle viitottaessa viestin perille menemistä varmistetaan muun muassa käyttämällä retorisia kysymyksiä.

Tomas Uusimäki oli puolestaan voinut osana opintojaan perehtyä lautakunnan laatimiin kielellisen laadun kriteereihin. Hän kertoi lautakunnalle kommenttinsa.

Käydystä keskustelusta ei tehty kirjallisia muistiinpanoja, mutta keskustelu videoitiin ja osia siitä tullaan kääntämään suomeksi lautakunnan sisäistä käyttöä varten. Syntyneitä dokumentteja voidaan hyödyntää kriteeristön edelleen työstämisessä.

Todettiin, että eri tahojen kanssa tehtävä yhteistyö olisi suureksi hyödyksi kriteeristön konkreettisessa työstämisessä. Asiasta keskusteltiin seuraavasti:

- a) Ehdotetaan Viittomakielinen viestintä -kurssin järjestäjille, että seuraavalla kurssilla otettaisiin käsiteltäväksi teemoja, jotka ovat lautakunnan keskusteluissa nousseet keskeisesti esille.
- b) Jyväskylän yliopistossa pidetään kursseja viittomakielisestä kommunikaatiosta. Lautakunnan olisi hyvä selvittää näiden kurssien sisältö ja huomioida se kriteeristön laadinnassa.
- c) Yhteistyönä Kuurojen Liiton Viestintäyksikön kanssa voisimme tutkia videoinnin suomien mahdollisuuksia parantaa viitotun tekstin laatua (mm. kuvauskulmat).
- d) Kuurojen Liiton viittomakielitoimikunnalle voidaan ehdottaa, että se kävisi laatukriteeristön läpi ja antaisi siihen kommenttinsa. Sovittiin, että selvitetään, voisiko lautakunnan kokouksista vuoden viimeinen olla yhteiskokous viittomakielitoimikunnan kanssa.

Päätettiin jatkaa laatukriteeristötyötä syksyn molemmissa kokouksissa. Juhana Salonen lähettää jäsenille tekstin päivitetyn version ja keskustelua jatketaan lautakunnan sisäisessä Facebook-ryhmässä. Vuoden loppuun mennessä pyritään tekemään päätös siitä, millaisin periaattein työtä jatketaan. On keskusteltava muun muassa tekstikokonaisuuden rakenteesta ja lähestymistavasta sekä siitä, mitkä osiot otetaan mukaan lopulliseen kriteeristöön.

6. § Muut esille tulevat asiat.

- a) Oscar Lönnholm toi esille puutteita ja epäjohtonmukaisuutta siinä, kuinka viittomakielten tulkkauspalvelua on saatavissa eri viittomakielten väliseen tulkkaukseen. Keskusteltiin käynnissä olevasta Kelan tulkkauspalvelujen kilpailutuksesta ja päätettiin

antaa Kelalle palautetta lähettämällä sille viitottu kommentti. Palautteessa nostetaan esille kaksi asiaa: Kelan epätasa-arvoinen käytäntö koskien kansainväliselle viittomiselle tulkkausta ja ongelmat, joita seuraa, jos kaikki tulkkauspalvelujen välitys keskitetään yhteen paikkaan Suomessa. Juhana Salonen ja Oscar Lönnholm vastaavat kommentin laatimisesta suomalaisella ja suomenruotsalaisella viittomakielellä. Kommentit ja kysymykset tulee jättää Kelalle viimeistään 20. toukokuuta 2013.

- b) Humanistisessa ammattikorkeakoulussa, Humakissa on meneillään rakenteellinen uudistus, jonka seurauksena myös opetussuunnitelmiin voi tulla muutoksia. Tällä voi olla huolestuttavia vaikutuksia viittomakielen tulkin koulutukseen. Koska lautakunnalla ei ollut riittävästi tietoa Humakin tilanteesta ja tulevaisuuden suunnitelmista, päätettiin selvittää asiaa ja palata siihen seuraavassa kokouksessa.
- c) Päätettiin ottaa seuraavassa kokouksessa uudelleen käsittelyyn viittomakielen graafinen symboli, jota voidaan käyttää mm. www-sivuilla viittaamaan saatavilla olevaan viittomakieliseen tietoon.
- d) Päätettiin, että tällä kertaa Mikaela Tillander viittoo kokousyhteenvedon Kuurojen Liiton Viittomakieliseen netti-TV:seen.

7. § Ilmoitusasiat.

- a) Ulla-Maija Haapanen on osallistunut konferenssiin PRO-SIGNS CEFR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching and Assessment) for Signed Languages in Higher Education 13.–14.4. 2013 ja työpajaan “Signed languages for professional purposes” (PRO-SIGN) 15.–17.4.2013 i Graz i Österrike.
- b) Juhana Salonen kertoi Jyväskylän yliopistossa 23. maaliskuuta pidetyn Viito!-päivän kulusta. Päivä oli nimetty *Akateemiseksi vartiksi* ja siitä vastasi opiskelijajärjestö Viito! ry. Teemana oli viittomakielen opetus vieraana kielenä.
- c) Juhana Salonen kertoi, että hän on kirjoittamassa kahta Kuurojen Lehdessä julkaistavaa artikkelia. Toinen käsittelee mahdollisesti toteutettavan viittomakielilain tekoprosessia. Sitä varten hän haastattelee mm. Johanna Suurpää, oikeusministeriön demokratia-, kieli- ja perusoikeuksien yksikön johtajaa. Toisen artikkelin teemana on viittomakielen lautakunta ja sen toiminta.
- d) Karin Hoyer kertoi, että hänen artikkelinsa *Language Vitalization through Language Documentation and Description in the Kosovar Sign Language Community* on julkaistu e-kirjana ja on vapaasti saatavilla verkossa osoitteessa <http://www.oopen.org/search?identifier=442947>.
- e) Oscar Lönnholm kertoi, että Svenska kulturfonden on myöntänyt 20.000 euroa suomenruotsalaisen viittomakielen tilanteen kartoittamiseen. Alunperin Finlandssvenska teckenspråkiga rf haki 150.000 euroa aloittaakseen elvytyshankkeen, joka olisi koostunut useammista erilaisista toiminnoista. Niistä yksi olisi ollut tilanteen kartoitus, ja saatu summa käytetään nyt tähän.

8. § Seuraava kokous.

Lautakunnan seuraava kokous voisi sijoittua Kuurojen kansainväliselle viikolle (viikolle 39). Päätettiin etsiä sopiva päivä käyttämällä verkossa toimivaa Doodle-ohjelmaa.

9. § Kokouksen päättäminen.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.50.

Vakuudeksi

Karin Hoyer
sihteeri

Tomas Uusimäki
puheenjohtaja

Ulla-Maija Haapanen
varapuheenjohtaja

Tämän pöytäkirjan on ruotsinkielisestä pöytäkirjasta kääntänyt sihteeri Leena Savolainen.